

॥ नमो नमो गुरु श्री धर्म-सुरेन्द्र-राम - जगच्चन्द्र सूर्ये ॥

॥ नमो नमो गुरु श्री धर्म-सुरेन्द्र-राम - जगच्चन्द्र सूर्ये ॥

* संस्कृत नुं प्रश्नपत्र

કુલ = 50
ગુણક

(પ્ર.-1) નીચેના પ્રશ્નોનો સાચો જવાબ આપો.

(15X1=15)

1. ચાર દીર્ઘ સ્વર જે સંજ્ઞામાંથી નીકળી જાય તે સંજ્ઞા કંઈ છે.

(A.) સમાન (B.) નામી (C.) શિદ (D.) સન્ધ્યક્ષર

2. આ સ્વર કંઈ સંજ્ઞામાં આવતો નથી.

(A.) સમાન (B.) ધૌષવાન્ (C.) નામી (D.) દ્વિસ્વ

3. ૧૧ વ્યંજનનું ઉચ્ચાર સ્થાન કયું.

(A.) ઝઘૌષ્ય (B.) કંઠ્ય (C.) તાલવ્ય (D.) મૂર્ધન્ય

4. વર્ગનો ત્રીમી/ચોપો અને પાંચમી અક્ષર કંઈ સંજ્ઞામાં આવે છે.

(A.) અધૌષ (B.) શિદ્ધ (C.) સમાન (D.) ધૌષવાન્

5. કેટલા વ્યંજનોની સ્વ સંજ્ઞા પતી નથી.

(A.) 3 (B.) 5 (C.) 8 (D.) 33

6. અનુનાસિક વ્યંજનો કેટલા છે.

(A.) 8 (B.) 3 (C.) 22 (D.) 5

7. વ્યંજન અને સ્વર વિનાની સંજ્ઞા કેટલી છે.

(A.) 4 (B.) 2 (C.) 6 (D.) 3

8. માત્ર 3 વ્યંજન જ જે સંજ્ઞામાં આવે છે તે સંજ્ઞા કંઈ છે.

(A.) અધૌષ. (B.) શિદ્ધ (C.) ધૌષવાન્ (D.) ધુદ્

9. કંઈ સંજ્ઞામાં 9 વ્યંજન નીકળી દેવામાં આવે છે.

(A.) સમાન (B.) ધુદ્ (C.) અધૌષ (D.) તાલવ્ય

10. ૧૮ ઉપદ્રિમાનીયને કયા ઉચ્ચાર સ્થાનમાં લેવામાં આવ્યું છે.

(A.) વિદ્ય (B.) દન્ત્યૌષ્ય (C.) ઝઘૌષ્ય (D.) નાસિક્ય

11. નામી સંજ્ઞામાં દીર્ઘ સ્વર કેટલા આવે.

(A.) 5 (B.) 9 (C.) 4 (D.) 8

12. કંઈ સંજ્ઞામાં 8 વ્યંજનોની કાઠી દેવામાં આવે છે

(A.) શિદ્ધ (B.) ધુદ્ (C.) સ્પર્શ વ્યંજન (D.) અન્તસ્થા.

13 જે સંજ્ઞામાં પાંચ દીર્ઘ સ્વર આવે છે તે સંજ્ઞા કઈ.
(A) નામી (B) શિદ (C) સમાન (D) સન્ધ્યક્ષર

14. પ્લુત ની માત્રા કેટલી છે.
(A) ૨ (B) ૪ (C) ૩ (D) ૧

15 તાલવ્ય ઉચ્ચાર સ્થાનમાં કેટલા વર્ગો (અક્ષરો) આવે છે.
(A) ૨ (B) ૭ (C) ૧૧ (D) ૧૦

(પ્ર-૨) ખાલી જગ્યાને પૂરો. (15X1=15)

1. બે સ્વરોની સન્ધિ ખી બનતી સંજ્ઞાને કહેવાય છે.
2. જે સંજ્ઞામાં માત્ર ત્રણ વ્યંજન આવે છે તે સંજ્ઞા છે.
3. અનુનાસિક અસંસ્થા છે.
4. વિહામૂલીય ની આગળ લખાય છે.
5. નૃ વર્ણનું ઉચ્ચાર સ્થાન છે.
6. ઉષ્માક્ષર માંથી માત્ર એક વ્યંજન આવે તે સંજ્ઞા છે.
7. ષ અને ફ ની આગળ લખાય છે.
8. પાંચ વર્ણ સંજ્ઞામાં આવે છે.
9. સ્વર જ્યારે નાસિકાની મદદથી બોલાય તેને કહેવાય છે.
- 10 જે વર્ણોને ગણેલા છે તે પરસ્પર કહેવાય છે.
- 11 સંજ્ઞામાં ૩ વ્યંજન આવે છે.
- 12 ઉષ્માક્ષર નાં વ્યંજન સંજ્ઞાઓમાં આવે છે.

13 જા મેડાક્ષર • વ્યંજનનાં સંયોગ વી બને છે.

14 વ્યંજનની ઉચ્ચાર સ્થાન બે છે.

15 ઉચ્ચાર સ્થાનો • છે.

(પ્ર.-૩) સાચા સ્થાનો મેડો.

(10×1=10)

1. ત + ર	તાલવ્ય
2. યૈ / નૈ / વૈ	અર્ધમ્
3. ૨૦	અનુસ્વાર
4. હ	સન્ધ્યક્ષર
5. (○)	૨ માત્રા
6. ઈ / એ	૪ ઉપદમાનીય
7. 12	ધ્રુવ + ઘોષવાન
8. મંગલને માટે પરમેશ્વરનું ધ્યાન	ત્ર
9. આ	અનુનાસિક અન્તસ્થા
10. પ કે ફ	ઘોષવાન

(પ્ર.-૫) સન્ધ્યક્ષરની વ્યાખ્યા તથા કેટલા પ્રકારે થાય છે તે જણાવો. ~~જણાવો~~ જણાવો સમજાવો

(4×1=4)

(પ્ર.-૬) સાચા જવાબ સામે (✓) કરો. ખોટા જવાબ સામે (x) કરો.

1. મધ્યવર્ગનું ઉચ્ચાર સ્થાન તાલવ્ય છે. () (6×1=6)
2. અનુનાસિક અક્ષરો 12 છે. ()
3. ધ્રુવ સંજ્ઞામાં 9 વ્યંજન આવતા નથી. ()
4. અન્તઃપાતઃ ઉપદમાનીયનું ઉદાહરણ નથી. ()
5. પ્લુતની ૩ માત્રા છે. ()
6. 14 સ્વરો નાસિકાની મદદથી બોલાય ત્યારે તેને અનુનાસિક કહેવાય છે. ()

॥ શ્રી રામ ભવતુ ॥